

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 19 januari 2001

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2001

(2001/63/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾,

med beaktande av Sysselsättningskommitténs yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Luxemburgprocessen som bygger på genomförandet av den samordnade europeiska sysselsättningsstrategin inleddes vid Europeiska rådets extra möte om sysselsättningen den 20–21 november 1997. Rådets resolution av den 15 december 1997 om riktlinjer för sysselsättningen under 1998 ⁽⁵⁾ har satt igång en mycket synlig process, präglad av ett starkt politiskt engagemang och bred enighet bland alla berörda parter.
- (2) Rådets beslut av den 13 mars 2000 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik för 2000 ⁽⁶⁾ och genomförandet av dessa riktlinjer har gjort det möjligt att konsolidera Luxemburgprocessen.
- (3) Vid Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 fastställdes ett nytt strategiskt mål för Europeiska unionen, nämligen att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och

bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning. Genom att uppnå detta mål kommer unionen att återfå förutsättningarna för full sysselsättning.

- (4) Sysselsättningskommitténs yttrande har utarbetats tillsammans med Kommittén för ekonomisk politik.
- (5) Överensstämmelse och samverkan mellan riktlinjerna för sysselsättningen och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken bör säkerställas.
- (6) När riktlinjerna för sysselsättningen genomförs bör medlemsstaterna sträva efter största möjliga överensstämmelse med två andra prioriteringsområden som belystes vid toppmötet i Lissabon, nämligen att modernisera den sociala tryggheten och främja social integration samtidigt som man ser till att det lönar sig att arbeta och att de sociala trygghetssystemen är hållbara på lång sikt.
- (7) Vid Europeiska rådets möte i Lissabon underströks att de europeiska utbildningssystemen måste anpassas både till kunskapssamhällets krav och till behovet av att öka sysselsättningsnivån och förbättra sysselsättningens kvalitet. Medlemsstaterna, rådet och kommissionen uppmanades att sträva efter en betydande årlig ökning av investeringarna per capita i mänskliga resurser.
- (8) Vid Europeiska rådets möte i Santa Maria da Feira den 19–20 juni 2000 uppmanades arbetsmarknadens parter att spela en mer framträdande roll när det gäller att fastställa, genomföra och utvärdera de riktlinjer för sysselsättningen som de har ansvar för och särskilt inrikta sig på moderniseringen av arbetets organisation och på livslångt lärande samt på att öka sysselsättningsgraden, särskilt för kvinnor.

⁽¹⁾ Förslag av den 14 november 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽²⁾ Yttrande av den 24 november 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 14, 16.1.2001, s. 75.

⁽⁴⁾ Yttrande av den 13 oktober 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁵⁾ EGT C 30, 28.1.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 72, 21.3.2000, s. 15.

- (9) I den gemensamma rapporten om sysselsättningen 2000, som har utarbetats av rådet och kommissionen, beskrivs sysselsättningssituationen i gemenskapen och granskas de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att genomföra sin sysselsättningspolitik i enlighet med riktlinjerna för sysselsättningen 2000 och rådets rekommendation 2000/164/EG av den 14 februari 2000 om genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik ⁽¹⁾.
- (10) Den 19 januari 2001 antog rådet en ny rekommendation om genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik ⁽²⁾.
- (11) Den översyn efter halva tiden av Luxemburgprocessen som genomfördes år 2000 på begäran av Europeiska rådet i Lissabon bör beaktas vid revideringen av riktlinjerna för sysselsättningen 2001, utan att den grundläggande strukturen med fyra pelare ändras, samt vid förbättringen av Luxemburgprocessens effektivitet.
- (12) Medlemsstaterna bör göra större ansträngningar för att inbegripa könsperspektivet och göra det märkbart inom alla pelarna.
- (13) Genomförandet av riktlinjerna kan variera beroende på deras art, vem de riktar sig till samt de olika förhållandena i medlemsstaterna. Riktlinjerna bör vara förenliga med subsidiaritetsprincipen och medlemsstaternas ansvar när det gäller sysselsättning.
- (14) När medlemsstaterna genomför riktlinjerna för sysselsättningen bör de kunna beakta regionala förhållanden, samtidigt som de fullt ut respekterar de nationella mål som skall uppnås och principen om likabehandling.
- (15) För att Luxemburgprocessen skall bli effektiv krävs det att genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen även avspeglas i bland annat finansieringsbestämmelser. De nationella rapporterna bör därför vid behov innehålla budgetinformation så att en faktisk bedömning kan göras av vilka framsteg som varje medlemsstat har gjort när det gäller att genomföra riktlinjerna, med beaktande av deras effekter och kostnadseffektivitet.
- (16) Rådets direktiv 1999/85/EG ⁽³⁾, som gör det möjligt att på försök tillämpa en reducerad mervärdesskattesats på arbetsintensiva tjänster, bör följas upp för att utvärdera särskilt vilka effekter de nationella initiativen har på sysselsättningspotentialen.
- (17) Bidragen från strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden och gemenskapsinitiativet Equal, till den europeiska sysselsättningsstrategin bör framhållas under den nya programperioden. Även Europeiska investeringsbankens roll bör framhållas.
- (18) Partnerskap på alla nivåer bör främjas, bland annat med arbetsmarknadens parter, regionala och lokala myndigheter samt företrädare för det civila samhället så att de inom sina respektive ansvarsområden kan bidra till att främja en hög sysselsättningsgrad.
- (19) Jämförbara indikatorer behöver befastas och utvecklas ytterligare för att göra det möjligt att bedöma genomförandet och effekterna av de bifogade riktlinjerna, för att förbättra de mål som ingår i dem och underlätta identifiering och utbyte av bra lösningar.
- (20) En hållbar utveckling och integrering av miljöskyddskraven i annan gemenskapspolitik anges som mål i fördraget. Medlemsstaterna uppmanas därför att låta denna integrering komma till uttryck i sina nationella sysselsättningsstrategier genom att främja skapandet av nya arbetstillfällen på miljöområdet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

Härmed antas bifogade riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2001. De skall beaktas av medlemsstaterna i deras sysselsättningspolitik.

Utfärdat i Bryssel den 19 januari 2001.

På rådets vägnar

B. RINGHOLM

Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 52, 25.2.2000, s. 32.

⁽²⁾ Se sidan 27 i detta nummer av EGT.

⁽³⁾ EGT L 277, 28.10.1999, s. 34.

BILAGA

RIKTLINJER FÖR SYSSELSÄTTNINGEN 2001

övergripande mål – att skapa förutsättningar för full sysselsättning i ett kunskapsbaserat samhälle

Det senaste årtiondets grundliga arbete för att skapa makroekonomiska förutsättningar för stabilitet och tillväxt tillsammans med de oförtrutna insatserna för att reformera arbetsmarknaden och marknaderna för kapital, varor och tjänster samt de gynnsamma utsikterna inom världsekonomin betyder att den ekonomiska framtiden ser lovande ut för Europeiska unionen. Det kommer att bli möjligt att uppnå en del av de viktigaste grundläggande målen. Framstegen kommer dock inte självmant, utan det krävs ledarskap, engagemang och samordnade insatser.

Europeiska rådet fastställde mot bakgrund av detta att full sysselsättning skall vara ett övergripande mål för Europeiska unionens sysselsättningspolitik och socialpolitik. Det ålade medlemsstaterna att uppnå det strategiska målet att göra Europeiska unionen till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning. För att dessa mål skall uppnås krävs det satsningar från både gemenskapen och medlemsstaterna. Det krävs också att man fortsätter med en effektiv, balanserad och ömsesidigt stödjande kombination av politiska åtgärder, som bygger på makroekonomisk politik, strukturreformer som gynnar anpassningsbara och flexibla arbetsmarknader samt innovation och konkurrenskraft. Det krävs också en aktiv välfärdsstat där utvecklingen av mänskliga resurser, deltagande, integrering och solidaritet främjas.

De största utmaningarna i Luxemburgprocessen är att förbereda övergången till en kunskapsbaserad ekonomi, ta tillvara fördelarna med informations och kommunikationstekniken, modernisera den europeiska sociala modellen genom att investera i mänskliga resurser och motverka social utslagning samt främja lika möjligheter. För att målet full sysselsättning som fastställdes i Lissabon skall uppnås bör medlemsstaterna utforma en enhetlig, global strategi för hur de skall genomföra riktlinjerna inom de fyra pelarna. Följande övergripande mål bör inbegripas:

- A. Att förbättra möjligheterna att få arbete och erbjuda lämpliga stimulansåtgärder åt alla som är villiga att börja förvärvsarbeta, i syfte att uppnå full sysselsättning med beaktande av att medlemsstaterna har olika utgångslägen och att full sysselsättning är ett mål för den nationella övergripande ekonomiska politiken. Medlemsstaterna bör överväga att fastställa nationella mål för hur sysselsättningsgraden skall ökas så att man bidrar till det övergripande europeiska målet, dvs. att före 2010 uppnå en allmän sysselsättningsgrad på 70 % och en sysselsättningsgrad på över 60 % för kvinnor. I denna strävan bör man också ta hänsyn till målet att höja arbetstillfällenas kvalitet.
- B. Medlemsstaterna skall utforma övergripande och enhetliga strategier för livslångt lärande för att hjälpa människor att förvärva och uppdatera de färdigheter de behöver för att kunna hantera ekonomiska och sociala förändringar under livets gång. Strategierna bör särskilt omfatta utveckling av systemen för grundutbildning, gymnasieutbildning och eftergymnasial utbildning, vidareutbildning och yrkesutbildning så att ungdomars och vuxnas anställbarhet, anpassningsförmåga och kompetens förbättras och så att deras deltagande i kunskapsbaserat samhället ökar. Strategierna bör ge uttryck för det delade ansvaret mellan offentliga myndigheter, företag, arbetsmarknadens parter och enskilda individer att med lämplig medverkan från det civila samhället, bidra till förverkligande av det kunskapsbaserade samhället. Arbetsmarknadens parter bör därför förhandla och enas om åtgärder för att förbättra vuxnas möjligheter till vidareutbildning och yrkesutbildning, i syfte att öka arbetstagarnas anpassningsförmåga och företagens konkurrenskraft. Medlemsstaterna bör därför fastställa nationella mål för hur investeringarna i mänskliga resurser samt deltagandet i vidareutbildning (formell eller icke-formell) skall ökas och regelbundet övervaka vilka framsteg som görs för att uppnå målen.
- C. Medlemsstaterna skall utveckla ett mångsidigt samarbete med arbetsmarknadens parter när det gäller genomförande, övervakning och uppföljning av sysselsättningsstrategin. Arbetsmarknadens parter på samtliga nivåer uppmanas att intensifiera sina åtgärder till stöd för Luxemburgprocessen. Inom ramen för de allmänna förutsättningarna och de mål som fastställs i dessa riktlinjer uppmanas arbetsmarknadens parter att i enlighet med nationella seder och bruk utforma en egen process för genomförande av de riktlinjer för vilka de har huvudansvaret, att fastställa vilka frågor de kommer att förhandla om samt att regelbundet rapportera om framsteg, inom ramen för de nationella handlingsplanerna om de så önskar, samt om hur deras åtgärder har påverkat sysselsättningen och arbetsmarknadens funktion. Arbetsmarknadens parter på den europeiska nivån uppmanas att ange på vilket sätt de kommer att bidra och att övervaka, uppmuntra och stödja de åtgärder som vidtas på den nationella nivån.
- D. När medlemsstaterna omsätter riktlinjerna för sysselsättningen i nationell politik skall de ta vederbörlig hänsyn till alla fyra pelarna och till de övergripande målen genom att fastställa sina prioriteringar på ett balanserat sätt, med beaktande av riktlinjernas integrerade karaktär och lika värde. Sysselsättningsstrategin skall vidareutvecklas i de nationella handlingsplanerna (med integrering av jämställdhetsperspektivet), som skall bestå av en redogörelse för den kombination av politiska åtgärder som grundar sig på de fyra pelarna och de övergripande målen. Det skall också framgå hur de politiska initiativen inom de olika riktlinjerna utformas så att de långsiktiga målen uppnås. Vid genomförandet av strategin skall den regionala dimensionen och de regionala skillnaderna beaktas genom differentierade åtgärder eller mål, i fullständig överensstämmelse med de nationella målen och principen om likabehandling. Utan att det påverkar de allmänna ramarna bör medlemsstaterna också särskilt inrikta sig på vissa aspekter av strategin för att tillmötesgå de särskilda behoven i samband med situationen på arbetsmarknaden.

- E. Medlemsstaterna och kommissionen bör satsa mer på att utarbeta gemensamma indikatorer så att framstegen inom de fyra pelarna kan utvärderas på lämpligt sätt och för att stödja fastställandet av referensvärden och av fungerande lösningar. Arbetsmarknadens parter uppmanas att utarbeta lämpliga indikatorer och referensvärden samt statistiska databaser som stöd för att mäta framstegen när det gäller de åtgärder för vilka de har ansvaret.

I. ATT FÖRBÄTTRA ANSTÄLLBARHETEN

Att bekämpa ungdomsarbetslöshet och förebygga långtidsarbetslöshet

För att påverka utvecklingen när det gäller ungdoms- och långtidsarbetslösheten skall medlemsstaterna anstränga sig mer för att utarbeta förebyggande strategier som är inriktade på anställbarhet och som grundar sig på en tidig identifiering av individuella behov. Inom en tidsfrist som varje medlemsstat själv skall fastställa och som inte får överskrida två år och som – utan att det påverkar översynen av riktlinjerna som skall äga rum inom två år – kan vara längre i medlemsstater med särskilt hög arbetslöshet, skall medlemsstaterna säkerställa följande:

1. Alla arbetslösa personer skall erbjudas en ny start i form av utbildning, omskolning, arbetslivserfarenhet, anställning eller andra åtgärder som främjar anställbarheten inbegripet, mer allmänt, individuell yrkesvägledning så att de effektivt kan integreras på arbetsmarknaden. Den nya starten skall erbjudas ungdomar innan de varit arbetslösa i sex månader och vuxna innan de varit arbetslösa i tolv månader.

Dessa förebyggande åtgärder och åtgärder för att öka anställbarheten bör kombineras med åtgärder för att minska antalet långtidsarbetslösa genom att främja återinträdet på arbetsmarknaden.

Medlemsstaterna bör därför fortsätta att modernisera sina offentliga arbetsförmedlingar, särskilt genom att följa upp framsteg, fastställa tydliga tidsfrister och tillhandahålla lämplig vidareutbildning för personalen. Medlemsstaterna bör uppmuntra samarbete med andra tjänsteleverantörer, så att den förebyggande och aktiverande strategin blir effektivare.

Att göra bidrags-, skatte- och utbildningssystemen mer sysselsättningsfrämjande

Bidrags-, skatte- och utbildningssystemen skall där det visar sig nödvändigt ses över och anpassas så att de aktivt främjar arbetslösa personers anställbarhet. Det bör dessutom finnas en lämplig samverkan mellan dessa system så att de icke-verksamma personer som vill och kan börja arbeta uppmuntras att träda in på arbetsmarknaden igen. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att främja åtgärder som ger arbetslösa eller icke-verksamma personer incitament att söka arbete och börja arbeta samt åt åtgärder som höjer deras kompetens och förbättrar deras möjligheter att få arbete, särskilt för de personer som har de största svårigheterna.

2. Varje medlemsstat skall göra följande:

- Se över och i tillämpliga fall reformera skatte- och bidragssystemen för att minska fattigdomsfällorna och ge incitament till arbetslösa och icke-verksamma personer att söka och påbörja arbete eller annan verksamhet som ökar deras anställbarhet samt till arbetsgivarna att skapa nya arbetstillfällen.
- Sträva efter att avsevärt öka andelen arbetslösa och icke-verksamma personer som är föremål för aktiva åtgärder som förbättrar deras anställbarhet och syftar till att effektivt integrera dem på arbetsmarknaden, samt förbättra resultatet, avkastningen och kostnadseffektiviteten av dessa åtgärder.
- Främja åtgärder som skall ge arbetslösa och icke-verksamma personer möjlighet att förvärva eller uppdatera färdigheter, bland annat när det gäller informationsteknik och kommunikation, för att på detta sätt underlätta deras inträde på arbetsmarknaden och minska bristerna i deras färdigheter. Medlemsstaterna skall därför fastställa ett mål när det gäller aktiva åtgärder inom ramen för vilka arbetslösa erbjuds utbildning eller liknande åtgärder och sträva efter att gradvis närma sig genomsnittet för de tre medlemsstater som har nått de bästa resultaten och minst 20 %.

Att utforma en politik för aktivt äldre

Det krävs djupgående förändringar i de rådande sociala attityderna till äldre arbetstagare och en revidering av skatte- och bidragssystemen för att man skall uppnå full sysselsättning, bidra till att garantera att de sociala trygghetssystemen är rättvisa och hållbara på lång sikt samt kunna utnyttja äldre arbetstagares erfarenhet på bästa sätt.

3. Medlemsstaterna skall därför, vid behov tillsammans med arbetsmarknadens parter, utveckla politiska riktlinjer för aktivt äldre, med målet att förbättra möjligheterna och incitamenten för äldre arbetstagare att stanna kvar i arbetskraften så länge som möjligt. Detta skall ske särskilt genom följande:

- Vidta positiva åtgärder för att upprätthålla äldre arbetstagares arbetsförmåga och kompetens, inte minst på en kunskapsbaserad arbetsmarknad och särskilt genom tillräckliga möjligheter till utbildning, införa flexibla arbetsformer, t.ex. deltidarbete om arbetstagarna så önskar, och öka arbetsgivarnas medvetenhet om den potential som äldre arbetstagare har.
- Se över skatte- och bidragssystemen för att minska negativa incitament och göra det mer tilltalande för äldre arbetstagare att fortsätta att delta på arbetsmarknaden.

Att utveckla kompetens för den nya arbetsmarknaden genom livslångt lärande

Effektiva och välfungerande utbildningssystem som kan anpassas efter arbetsmarknadens behov är viktiga med tanke på den kunskapsbaserade ekonomins utveckling och sysselsättningens nivå och kvalitet. Utbildningssystemen är också av avgörande betydelse för det livslånga lärandet, eftersom de möjliggör en smidig övergång från skola till arbete, lägger grunden för produktiva mänskliga resurser med såväl grundläggande kunskaper som specialkunskaper och gör det möjligt för människor att anpassa sig väl till sociala och ekonomiska förändringar. För att arbetskraften skall bli anställbar bör de enskilda individerna ges förutsättningar att utnyttja möjligheterna i det kunskapsbaserade samhället, kompetensbrister åtgärdas och den kompetensförlust som kan uppstå vid arbetslöshet, passivitet och utslagning förebyggas under hela livet.

4. Medlemsstaterna uppmanas därför att förbättra utbildningssystemens och läroplanernas kvalitet, bland annat genom att tillhandahålla lämplig vägledning för både grundläggande utbildning och livslångt lärande, modernisera lärlingsutbildning och arbetsplatsutbildning och göra den effektivare samt främja utvecklingen av lokala utbildningscentrum för flera ändamål. Detta skall ha följande syften:

- Ge ungdomar de grundläggande färdigheter som är relevanta på arbetsmarknaden och som behövs för att de skall kunna delta i livslångt lärande.
- Minska analfabetismen hos ungdomar och vuxna samt avsevärt minska antalet ungdomar som avbryter skolgången i förtid. Särskild uppmärksamhet bör också ägnas ungdomar med inlärningssvårigheter eller utbildningsproblem. Medlemsstaterna skall utforma åtgärder som syftar till att minska antalet 18–24-åringar som endast har grundskoleutbildning och som inte deltar i vidareutbildning med hälften före 2010.
- Gynna förhållanden som ger vuxna, även anställda med atypiska avtal, bättre möjligheter till livslångt lärande för att höja andelen vuxna av arbetskraften (25–64 år) som vid en viss tidpunkt deltar i utbildning. Medlemsstaterna bör fastställa mål för detta.

För att underlätta rörlighet och uppmuntra livslångt lärande bör medlemsstaterna på ett bättre sätt erkänna kvalifikationer och förvärvade kunskaper och färdigheter.

5. Medlemsstaterna skall sträva efter att utveckla e-lärande för alla medborgare. Medlemsstaterna skall särskilt se till att alla skolor före slutet av 2001 har tillgång till Internet och till multimediematerial samt att alla lärare som behövs före slutet av 2002 har fått utbildning i användningen av denna teknik så att de kan förmedla mångsidiga datakunskaper till alla elever.

Att vidta aktiva åtgärder för att förbättra jobbmatchningen och för att förebygga och motverka flaskhalsar

I alla medlemsstater finns det parallellt med arbetslöshet och utslagning från arbetsmarknaden brister inom vissa sektorer, yrken och regioner. I och med att sysselsättningssituationen förbättras och de tekniska förändringarna blir snabbare blir dessa flaskhalsar allt fler. Om det inte i tillräcklig utsträckning vidtas aktiva åtgärder för att förhindra och motverka att det uppstår brist på arbetskraft kommer konkurrenskraften att bli lidande, inflationstrycket att öka och den strukturella arbetslösheten att förbli hög.

6. Medlemsstaterna skall, i tillämpliga fall tillsammans med arbetsmarknadens parter, öka ansträngningarna för att identifiera och förhindra uppkomsten av flaskhalsar, särskilt genom följande:

- Utveckla arbetsförmedlingarnas förmåga till jobbmatchning.
- Utveckla åtgärder för att förebygga kompetensbrist.
- Främja yrkesmässig och geografisk rörlighet.
- Stimulera arbetsmarknadens funktion genom att förbättra databaser för arbetstillfällen och utbildningsmöjligheter, koppla ihop databaserna inom Europa och utnyttja den moderna informationsteknik och de erfarenheter som redan är tillgängliga i Europa.

Att motverka diskriminering och främja social integrering genom tillgång till anställning

Många grupper och individer har särskilda svårigheter när det gäller att skaffa sig relevanta färdigheter och att komma ut och stanna kvar på arbetsmarknaden. Detta kan öka risken för utslagning. Det behövs konsekventa åtgärder som främjar social integration genom att stödja integreringen av mindre gynnade grupper eller individer i arbetslivet och motverka diskriminering både när det gäller möjligheterna att komma ut på arbetsmarknaden och möjligheterna för dem som redan befinner sig på arbetsmarknaden.

7. Varje medlemsstat skall göra följande:

- Upptäcka och motverka alla former av diskriminering när det gäller möjligheterna att komma ut på arbetsmarknaden och att få tillgång till utbildning.

- Utveckla integrationsvägar bestående av effektiva, förebyggande och aktiva politiska åtgärder som främjar utsatta eller mindre gynnade grupper och individers integrering på arbetsmarknaden, i syfte att undvika att personer marginaliseras, att det uppstår "arbetande fattiga" och att människor blir utslagna.
- Genomföra lämpliga åtgärder för att tillgodose de behov som funktionshindrade, etniska minoriteter och migrerande arbetstagare har när det gäller deras integrering på arbetsmarknaden och vid behov fastställa nationella mål i detta hänseende.

II. ATT UTVECKLA FÖRETAGARANDAN OCH SKAPANDET AV ARBETSTILLFÄLLEN

Att göra det lättare att starta och driva företag

För att man skall kunna skapa arbetstillfällen och öka ungdomarnas möjligheter till utbildning är det väsentligt att det allmänt bildas nya företag och att man särskilt gynnar små och medelstora företags tillväxt. Denna process måste främjas genom att man uppmuntrar en ökad medvetenhet om företagande i samhället och tar större hänsyn till detta i läroplanerna, inför klara, stabila och förutsägbara bestämmelser och regler samt förbättrar villkoren för utveckling av och tillgång till riskkapitalmarknader. Medlemsstaterna bör även minska och förenkla de administrativa och skattemässiga bördorna för de små och medelstora företagen. Åtgärderna bör bidra till att hindra svart arbete.

8. Medlemsstaterna skall fästa särskild vikt vid att väsentligt minska de allmänna omkostnaderna och de administrativa bördorna för företagen, särskilt när företag startas och när ytterligare arbetskraft anställs. När medlemsstaterna utarbetar nya bestämmelser bör de också bedöma vilka eventuella konsekvenser dessa får när det gäller de administrativa bördorna och de allmänna omkostnaderna för företagen.
9. Medlemsstaterna skall uppmuntra företagarkerksamhet på följande sätt:
 - Genom att undersöka hur man kan minska sådana hinder, särskilt inom skattesystemen och de sociala trygghetssystemen, som kan försvåra övergången till egenföretagande eller bildandet av småföretag.
 - Genom att främja utbildning som förbereder för verksamhet som egenföretagare, målinriktade stödtjänster samt utbildning för företagare och blivande företagare.
 - Genom att i samarbete med arbetsmarknadens parter motverka svart arbete och uppmuntra till att sådant arbete omvandlas till lagligt arbete med hjälp av lämpliga åtgärder, inbegripet reglering, stimulansåtgärder samt skatte- och bidragsreformer.

Att skapa nya sysselsättningsmöjligheter i det kunskapsbaserade samhället och inom tjänstesektorn

Om Europeiska unionen med framgång vill möta den utmaning som sysselsättningen utgör måste alla potentiella källor till sysselsättning och ny teknik utnyttjas effektivt. Det måste skapas en miljö som stöder innovativa företag, eftersom dessa avsevärt kan bidra till att mobilisera potentialen att skapa arbetstillfällen i det kunskapsbaserade samhället. Särskilt inom tjänstesektorn finns det en betydande potential för detta. Därför skall medlemsstaterna göra följande:

10. Medlemsstaterna skall avlägsna hinder för tillhandahållande av tjänster och skapa grundläggande förutsättningar för att till fullo utnyttja sysselsättningspotentialen inom hela tjänstesektorn när det gäller att skapa fler och bättre arbetstillfällen. Man bör särskilt ta tillvara den sysselsättningspotential som kunskapsbaserade sektorer erbjuder.

Att agera regionalt och lokalt för sysselsättningen

Alla regionala och lokala aktörer, bland annat arbetsmarknadens parter, måste mobiliseras för att genomföra den europeiska sysselsättningsstrategin genom att man fastställer potentialen för att skapa arbetstillfällen på lokal nivå och stärker de partnerskap som behövs för detta.

11. Medlemsstaterna skall göra följande:

- I förekommande fall beakta den regionala utvecklingsdimensionen i den allmänna sysselsättningspolitiken.
- Uppmuntra lokala och regionala myndigheter att utveckla sysselsättningsstrategier, så att man till fullo kan utnyttja de möjligheter som erbjuds genom att arbetstillfällen skapas på lokal nivå, samt främja de partnerskap mellan alla berörda aktörer som behövs för detta, bland annat företrädare för det civila samhället.
- Främja åtgärder som stimulerar till konkurrenskraftig utveckling och ökar möjligheterna att skapa arbetstillfällen inom den sociala ekonomin, särskilt tillhandahållande av varor och tjänster för behov som ännu inte har tillgodosetts på marknaden, samt undersöka vilka eventuella hinder det finns för dessa åtgärder och sträva efter att undanröja sådana hinder.
- Förstärka de offentliga arbetsförmedlingarnas roll på samtliga nivåer när det gäller att finna lokala sysselsättningsmöjligheter och att förbättra de lokala arbetsmarknadernas funktion.

Att införa skattereformer som gynnar sysselsättning och utbildning

Det är viktigt att man närmare utreder hur skattetrycket påverkar sysselsättningen och att man gör skattesystemen gynnsammare för sysselsättningen genom att bryta den långvariga trenden att höja skatter och avgifter på arbete. Vid en skattereform måste man också beakta behovet av att företag, offentliga myndigheter och individerna själva ökar sina investeringar i människor, med tanke på effekterna för sysselsättningen och konkurrenskraften på längre sikt.

12. Varje medlemsstat skall göra följande:

- Vid behov och med hänsyn till den nuvarande nivån fastställa ett mål för en gradvis minskning av det totala skattetrycket och, där så är lämpligt, ett mål för en gradvis minskning av skattetrycket på arbete och av lönebikostnaderna, särskilt när det gäller relativt okvalificerat och lågavlönat arbete. Reformerna får inte äventyra saneringen av de offentliga finanserna eller de sociala trygghetssystemens långsiktiga hållbarhet.
- Erbjuder incitament och avlägsna skattehinder för investering i mänskliga resurser.
- Undersöka om det med beaktande av utvecklingen på marknaden, i synnerhet oljemarknaden, är önskvärt att utnyttja alternativa källor till skatteintäkter, till exempel energiskatt och skatt på förorenande utsläpp.

III. ATT UPPMUNTRA FÖRETAGENS OCH DE ANSTÄLLDAS ANPASSNINGSFÖRMÅGA

De möjligheter som skapas tack vare den kunskapsbaserade ekonomin och utsikterna till en ökad sysselsättningsnivå och sysselsättning av bättre kvalitet kräver dels en följdriktig anpassning av arbetsorganisationen, dels att alla aktörer, däribland företagen, bidrar till att genomföra strategier för livslångt lärande så att arbetstagarnas och de anställdas behov tillgodoses.

Att modernisera arbetsorganisationen

För att främja en modernisering av arbetsorganisationen och arbetsformerna bör starka partnerskap utvecklas på alla lämpliga nivåer (Europa, medlemsstater, sektorer, lokal nivå och företag).

13. Arbetsmarknadens parter uppmanas att göra följande:

- På alla lämpliga nivåer förhandla fram och genomföra överenskommelser om modernisering av arbetsorganisationen, däribland flexibla arbetsformer, i syfte att göra företagen produktiva och konkurrenskraftiga, uppnå en nödvändig jämvikt mellan flexibilitet och trygghet och höja arbetstillfällenas kvalitet. Detta kan till exempel gälla införande av ny teknik, nya arbetsformer och arbetstidsfrågor som arbetstid på årsbasis, förkortad arbetstid, minskad övertid, utveckling av deltidsarbete, möjlighet att göra avbrott i yrkeslivet samt därtill hörande frågor om anställningstrygghet.
- Inom ramen för Luxemburgprocessen årligen rapportera om vilka aspekter av arbetsorganisationens modernisering som har omfattats av förhandlingarna samt om hur de har genomförts och hur de påverkar sysselsättningen och arbetsmarknadens funktion.

14. Medlemsstaterna skall göra följande, i tillämpliga fall tillsammans med arbetsmarknadens parter eller på grundval av avtal som arbetsmarknadens parter förhandlat fram:

- Se över det gällande regelverket och utreda förslag till nya bestämmelser och incitament för att säkerställa att de bidrar till att minska hindren för sysselsättning, till att underlätta införandet av en moderniserad arbetsorganisation och till att stödja arbetsmarknadens anpassning till strukturförändringar i ekonomin.
- Dessutom beakta det faktum att anställningsformerna blir allt mer skiftande, utreda möjligheten att i den nationella lagstiftningen införa mer flexibla typer av avtal och se till att de personer som har nya, mer flexibla anställningsavtal kommer i åtnjutande av tillräcklig trygghet och bättre anställningsvillkor, som är förenliga med företagens behov och arbetstagarnas önskemål.
- Sträva efter att se till att befintlig arbetsmiljölägstiftning tillämpas bättre på arbetsplatserna genom att öka och förstärka genomförandet, bistå särskilt små och medelstora företag med vägledning för att göra det lättare för dem att följa den befintliga lagstiftningen, förbättra utbildningen om arbetsmiljöfrågor och att främja åtgärder för att minska olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar inom traditionella högrisksektorer.

Att stödja anpassningsförmågan inom företagen som ett inslag i det livslånga lärandet

Ett av huvudinslagen i det livslånga lärandet är att förnya den kompetens som finns i företagen.

15. Arbetsmarknadens parter uppmanas därför att på samtliga berörda nivåer när så är lämpligt ingå avtal om livslångt lärande i syfte att underlätta anpassningsförmåga och innovation, särskilt på informations- och kommunikationsområdet. Härvid bör man skapa förutsättningar att ge varje arbetstagare möjlighet att före 2003 skaffa sig de kunskaper som krävs i informationssamhället.

IV. ATT STÄRKA JÄMSTÄLLDHETSPOLITIKEN

Att integrera jämställdhetsperspektivet

För att i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon uppnå målen när det gäller lika möjligheter och ökad sysselsättningsgrad för kvinnor bör medlemsstaternas jämställdhetspolitik förstärkas och alla relevanta faktorer som påverkar kvinnors beslut att börja arbeta beaktas.

Kvinnor har fortfarande särskilda problem när det gäller inträde på arbetsmarknaden, yrkeskarriär, förvärvsinkomster och möjligheter att förena yrkesliv och familjeliv. Det är därför viktigt att man bland annat

- ser till att aktiva arbetsmarknadsåtgärder görs tillgängliga för kvinnor i en omfattning som motsvarar deras andel av de arbetslösa,
- ägnar särskild uppmärksamhet åt konsekvenserna för jämställdheten av skatte- och bidragssystemen och reviderar sådana skatte- och bidragsstrukturer som negativt påverkar kvinnors arbetskraftsdeltagande,
- ägnar särskild uppmärksamhet åt att se till att principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete tillämpas,
- ägnar särskild uppmärksamhet åt faktorer som hindrar kvinnor som vill starta nya företag eller bli egenföretagare,
- ser till att kvinnor på ett positivt sätt kan dra nytta av flexibla former av arbetsorganisation, på frivillig basis och utan förluster när det gäller arbetets kvalitet,
- garanterar att det finns förutsättningar för att underlätta kvinnornas tillgång till livslångt lärande, särskilt när det gäller informationsteknik.

16. Medlemsstaterna skall därför på följande sätt integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla fyra pelarna vid genomförandet av riktlinjerna:

- Utveckla och förstärka förfarandena för samråd med jämställdhetsorgan.
- Tillämpa förfaranden för konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv inom varje riktlinje.
- Utarbeta indikatorer för att mäta jämställdheten i förhållande till varje riktlinje.

För att kunna göra en meningsfull utvärdering av framstegen måste medlemsstaterna se till att det finns adekvata system och förfaranden för insamling av uppgifter och att sysselsättningsstatistiken är uppdelad enligt kön.

Att motverka skillnader i sysselsättning mellan kvinnor och män

Medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter bör vara uppmärksamma på att kvinnor och män är ojämnt representerade inom vissa ekonomiska sektorer och yrken samt på att förbättra kvinnors karriärmöjligheter.

17. Medlemsstaterna skall göra följande, i tillämpliga fall tillsammans med arbetsmarknadens parter:

- Förstärka insatserna för att minska skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetslöshetsnivåer genom att aktivt stödja ökad sysselsättning för kvinnor och överväga att fastställa nationella mål i enlighet med målen i slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon.
- Vidta åtgärder för att se till att kvinnor och män är jämnt representerade inom alla sektorer och yrken.
- Ta initiativ till positiva åtgärder för att främja lika lön för lika eller likvärdigt arbete och för att minska inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män. Åtgärder måste vidtas inom den offentliga och privata sektorn för att ta itu med löneskillnaderna mellan kvinnor och män och politikens effekter på detta område måste fastställas och beaktas.
- Överväga att införa fler åtgärder för att främja kvinnors ställning i syfte att minska skillnaderna mellan könen.

Att förena yrkesliv och familjeliv

Den politik som rör avbrott i yrkeslivet, föräldraledighet och deltidsarbete samt flexibla arbetsformer som gynnar både arbetsgivare och arbetstagare är av stor vikt för såväl kvinnor som män. Genomförandet av olika direktiv samt avtal mellan arbetsmarknadens parter på dessa områden bör påskyndas och regelbundet följas upp. Det måste finnas tillräckligt många högkvalitativa tjänster för omsorg och vård av barn och andra vårdbehövande personer för att kvinnor och män lättare skall kunna komma in på arbetsmarknaden och stanna kvar där. En rättvis fördelning av familjeansvaret är av avgörande betydelse i detta sammanhang. Personer som åter träder in på arbetsmarknaden efter ett uppehåll kan också ha föräldrade kunskaper och svårt att få möjligheter att delta i utbildning. Kvinnors och mäns återinträde på arbetsmarknaden efter ett uppehåll måste underlättas.

18. Medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter skall göra följande för att stödja lika möjligheter:

- Utforma, genomföra och främja en familjevänlig politik, bland annat prismässigt överkomliga, lättillgängliga och högkvalitativa vård- och omsorgstjänster för barn och andra vårdbehövande personer samt föräldraledighet och andra möjligheter till tjänstledighet.
 - Överväga att i enlighet med nationella förutsättningar fastställa ett nationellt mål för hur tillgången på vård- och omsorgstjänster för barn och andra vårdbehövande personer skall ökas.
 - Ägna särskild uppmärksamhet åt kvinnor och män som önskar återgå till yrkeslivet efter ett uppehåll och i detta hänseende undersöka möjligheterna att gradvis avlägsna hindren för återinträde.
-